Vikipedi
Özgür Ansiklopedi

Kobzar

Vikipedi, özgür ansiklopedi

Kobzar (Ukraynaca: *кобзар*), Bandura veya Kobza adı verilen çalgıyı çalarken kendisi şarkı söyleyen gezgin Ukraynalı ozanlara verilen addır.[1] Türk kültüründeki Âşık anlayışına çok benzemektedir.

İçindekiler

Etimoloji

Türkçe Kopuz/Kobuz/Komuz olarak bilinen çalgının adı ile bağlantılı bir kökten kaynaklanmaktadır. *Kobzamak* fiili Asya Türk lehçelerinin bazılarında "Kopuz çalmak" (çalgı çalmak) manasına gelmektedir. Kobzar sözcüğü tam olarak "Kobza çalan" demektir. Kobza, Ud ailesinden Ukrayna'da kullanılan telli bir çalgıdır.

Özellikler

Kobzarlar genellikle kör kişilerdir ve 1800'lere kadar çoğunlukla durum böyle devam etmiştir. Kobzar geleneği, Ukrayna'da 16. yüzyılda oluşmuştur. Kobza, Bandura veya Lyra olarak bilinen bir müzik aleti kullanılarak şarkılar söylenmiştir. Onların repertuarları, esas olarak ayinlerde söyenen mezmurlar ve dinsel müzikten oluşuyordu ve ayrıca "Duma" olarak bilinen benzersiz bir epik biçimi de içeriyordu.

Tarihçe

Ukrayna'da kobzarlar bölgesel loncalar veya kardeşlikler halinde örgütlendiler. Kobzar olmak için toplum önündeki ilk sınavlara girmeden önce genellikle üç yıl süren sıkı bir çıraklık uygulaması geliştirdiler. Ortodoks Kilisesi kobzarlara karşı çoğu zaman kuşkuluydu ve hatta bazen düşmanca davranmaktaydı.

Kobza

Kobza adlı müzik aletinin adı Türkçe kökenlidir ve Poltava bölgesine yerleşen oldukça büyük bir Türk topluluğunun Abhazya'dan göçü ile 13. yüzyılda Ukrayna diline giren Kopuz/Komuz terimlerinden kaynaklandığı sanılmaktadır.[2]

Kaynakça

- Volodymyr Kushpet "Startsivstvo", 500pp, Kyiv "Tempora" 2007
- Rainer Maria Rilke, Susan Ranson, Ben Hutchinson(2008), Rainer Maria Rilke's The book of hours, Camden House. p. 215. ISBN 1-57113-380-1
- Kononenko, Natalie O. “The Influence of the Orthodox Church on Ukrainian Dumy.” Slavic Review 50 (1991): 566–75.
- Zheplinsky BM // Kobzar // Modern Ukrayna Ansiklopedisi: 30 cilt / Dziuba [vb.]; Ukrayna NAS, NTSh, NAS. - K., 2003–2019. - ISBN 944-02-3354-X.

Dipnotlar

1. ^ S. Lastovich-Chulivsky "Kobza-Bandura", 1989
2. ^ K.Cheremsky "Традіційне Співоцтво", Kharkiv "Athos" 2008

Ayrıca bakınız

- Âşık
- Minstrel
- Kopuz

Dış bağlantılar

- *Kobzars (http://www.encyclopediaofukraine.com/display.asp?linkpath=pages%5CK%5CO%5CKobzars.htm)27 Eylül 2019 tarihinde Wayback Machine sitesinde arşivlendi (https://web.archive.org/web/20190927233036/http://www.encyclopediaofukraine.com/display.asp?linkpath=pages%5CK%5CO%5CKobzars.htm).* at Encyclopedia of Ukraine **(İngilizce)**
- *"Kobzar" book by Taras Shevchenko (http://www.encyclopediaofukraine.com/display.asp?AddButton=pages%5CK%5CO%5CKobzarIT.htm)5 Haziran 2020 tarihinde Wayback Machine sitesinde arşivlendi (https://web.archive.org/web/20200605074126/http://www.encyclopediaofukraine.com/display.asp?AddButton=pages%5CK%5CO%5CKobzarIT.htm).* at Encyclopedia of Ukraine **(İngilizce)**
- *National Union of the Ukrainian Kobzars (http://kobzari.org.ua)5 Haziran 2020 tarihinde Wayback Machine sitesinde arşivlendi (https://web.archive.org/web/20200605082113/http://kobzari.org.ua/).* official site (in Ukrainian)